

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 4C/32/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7615200906
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Ernestová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2015:7615200906.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves samosudca JUDr. Alena Ernestová v právnej veci navrhovateľa V. F. W.. XX.XX.XXXX, M. F. R.. S. XXXX/XXA, N., právne zastúpeného JUDr. Monikou Marjanovič, advokátska kancelária so sídlom v Košiciach, Urbánkova 1562/6 proti odporcovi POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598 o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a o ochranu spotrebiteľa takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov uzavretá medzi navrhovateľom a odporcom dňa 21.09.2012 je neplatná.

II. Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. Moniky Marjanovič náhradu trov konania v celkovej výške 482,89 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Odporca je povinný zaplatiť štátu na účet tunajšieho súdu na súdnom poplatku 99,50 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy uzatvorenej dňa 21.09.2012 so žalovaným účastníkom. Dohodu o zrážkach zo mzdy uzatvoril na zabezpečenie plnenia z formulárovej typovej spotrebiteľskej zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX. Na základe tejto zmluvy bol navrhovateľovi poskytnutý úver vo výške 600,-- eur a odporca si od navrhovateľa uplatnil poplatok za uzatvorenie zmluvy 528,-- eur s tým, že celkovú čiastku 1 128,-- eur navrhovateľ uhradí v 12 mesačných splátkach. Navrhovateľ považuje zmluvu za problematickú a z eurokonformného hľadiska za neudržateľnú. V zmluve sú uvedené neprijateľné podmienky v rozpore s ustanoveniami § 54 ods. 1 a inými kogentnými ustanoveniami zákona. Keďže odporca si od navrhovateľa uplatnil poplatok za uzatvorenie zmluvy vo výške 528,-- eur, ide o úžernický poplatok v rozpore s dobrými mravmi, ktorý predstavuje 88 % hodnoty poskytnutého úveru. Poukázal na ustanovenia § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch tvrdiac, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, nakoľko v zmluve nie je uvedená priemerná RPMN podľa § 9 ods. 2 písm. y) tohto zákona a tiež absentuje uvedenie úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. i) citovaného zákona. Tiež zo zmluvy nevyplýva, aká výška z dohodnutých splátok pripadá na istinu, úroky a iné poplatky podľa § 9 ods. 2 písm. k) citovaného zákona, čo opätovne vedie k záveru, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Navrhovateľ dňa 21.09.2012 súčasne so zmluvou o úvere podpísal dohodu o zrážkach zo mzdy a iných príjmov. Jedná sa o typovú formulárovú zmluvu, ktorej znenie bolo vopred pripravené zo strany odporcu.

Odporca napriek spornosti veci požiadal zamestnávateľa navrhovateľa o vykonávanie zrážok zo mzdy a požadoval od neho, aby zo mzdy vykonával zrážky do úplného zaplatenia dlhu, ktorý vyčíslil na 1 913,38

eur aj napriek tomu, že neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by uložilo navrhovateľovi povinnosť plniť a žalovaný účastník nemá možnosť tieto zrážky zo mzdy zastaviť. Zamestnávateľ navrhovateľa je v zmysle zákona povinný vykonávať zrážky zo mzdy bez ohľadu na existenciu sporu, pričom veriteľ výšku dlhu sám jednostranne diktuje bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom.

Žiadosť odporcu o vykonávanie zrážok zo mzdy adresovaná zamestnávateľovi navrhovateľa - L. Š. K., W. Š. V. X, N.Č. navrhovateľ preukázal listom zo dňa 11.11.2014, čím osvedčil vecnú súvislosť medzi zrážkami zo mzdy a spornou dohodou o zrážkach zo mzdy.

Ďalej navrhovateľ uviedol, že na jeho návrh súd v konaní sp.zn. 8C/316/2014 nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil odporcovi povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy na základe zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 21.09.2012 a súčasne uložil zamestnávateľovi navrhovateľa zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy podľa dohody o zrážkach zo mzdy až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Navrhovateľ uviedol, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy považuje za rozporný s právom EÚ pre rozpor s medzinárodnou zmluvou, a preto je dohoda o zrážkach zo mzdy neplatná s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka

V ďalšej časti odôvodnenia žalobného návrhu navrhovateľ popísal rozbor danej právnej problematiky, v ktorom poukazuje na ustanovenia vnútroštátneho práva o predmetnom inštitúte (§ 551 Občianskeho zákonníka), na jednotlivé články smernice 93/2013 EHS týkajúce sa problematiky spotrebiteľských zmlúv a na jednotlivé rozhodnutia Súdneho dvora EÚ týkajúce sa spotrebiteľských vzťahov.

K samotnému inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy navrhovateľ okrem iného uviedol, že tento nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstve. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale ako už uvádza Súdny dvor (k tomu citoval rozsudky Súdneho dvora EÚ napr. vo veci C 168/05, C 243/08, C 618/2010, C 106/77, C 240/98 a iné), pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia súdu, alebo inej objektívnej inštitúcie, je relevantné ex offio súdne preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť. Situácia sa vyhrocuje a dostáva do kolízie s verejným poriadkom, ak dôjde k zrážkam zo mzdy na sumy vyplývajúce z neprijateľných podmienok, alebo v rozpore s kogentnými ustanoveniami zákona. Navrhovateľ ďalej uviedol, že ani v prípade upustenia od použitia dohody o zrážkach zo mzdy bez presného vyhlásenia veriteľa nemá istotu, že v budúcnosti opätovne nevyzve zamestnávateľa navrhovateľa na vykonávanie zrážok zo mzdy a že autoritatívne nestanoví výšku pohľadávky, vrátane spornej časti pohľadávky.

Navrhovateľ v čase uzavretia zmluvy nedokázal vyhodnotiť zmluvné podmienky a poukázať na tie, ktoré sú neprijateľné. Nedokázal ani rozpoznať nesúlad inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy s právom Európskej únie. Dohoda o zrážkach zo mzdy tak, ako je upravená v Občianskom zákonníku umožňuje postihnúť majetok navrhovateľa v podobe jeho mzdy aj na plnenia z nekalých zmluvných podmienok, alebo v rozpore s kogentnými predpismi bez predchádzajúceho posúdenia nezávislým súdom.

V závere navrhovateľ uviedol, že podľa § 80 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku má naliehavý právny záujem na určení neplatnosti predmetného právneho úkonu, ktorým žalovaný účastník stratí akúkoľvek legitimitu na použitie kontroverzného zabezpečovacieho úkonu v danej spotrebiteľskej zmluve. Hrubá nerovnováha účastníkov konania je daná tým, že veriteľovi umožňuje svojvoľné určenie výšky dlhu a postihnutie majetku. Na základe takto popísaného skutkového stavu a právneho odôvodnenia sa navrhovateľ domáhal určenia, že dohoda o zrážkach zo mzdy v danej úverovej zmluve je neplatná.

Žalovaný účastník žiadal návrh v plnom rozsahu zamietnuť. Poukázal na úpravu inštitútu zrážok zo mzdy v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka tvrdiac, že predstavuje legitímny prostriedok slúžiaci veriteľovi na zabezpečenie jeho pohľadávky. Ide o dohodu zmluvných strán uzavretú na základe ich dobrovoľnosti. Dohoda o zrážkach zo mzdy uzavretá medzi účastníkmi konania bola uzavretá ako prostriedok na zabezpečenie peňažnej pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o úvere a obsahuje súhlas dlžníka na vykonávanie zrážok zo mzdy, ktoré majú byť poukazované súčasne na účet veriteľa. Opakovane poukazoval na charakter dohody, dohodu oboch zmluvných strán, ktorá je konsenzom a zmluvou o určitom druhu zabezpečenia úveru, ktorý povinnú stranu motivuje k dodržiavaniu platobnej disciplíny.

Poukázal na ustanovenie bodu 5 VPPU, podľa ktorého účastníci zmluvných strán na základe dohody súčasne so zmluvou o úvere uzatvárajú aj dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorej účinnosť je podmienená neuhradením štyroch po sebe idúcich splátok, keď dochádza k splatnosti celého dlhu. Navrhovateľ ako dlžník súhlasil s tým, že zamestnávateľ bude vykonávať zrážky v dohodnutej výške až do výšky aktuálnej pohľadávky, pričom odporca poukázal na to, že výška dlhu nie je autoritatívne určená, ale vyplýva priamo zo zmluvy o úvere, ktorá je platná a nikdy za neplatnú vyhlásená nebola. Tiež poukázal na skutočnosť, že dohoda nie je súčasťou zmluvy o úvere a predstavuje samostatný dokument, ktorý je jedným zo zabezpečovacích inštitútov, ktorým si veriteľ zabezpečuje splnenie pohľadávky. Možnosť veriteľa zabezpečiť si svoju pohľadávku, ktorá má spotrebiteľský alebo iný charakter, nie je vylúčená. V ďalšom poukázal na novelu zákona č. 205/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, v ktorej zákonodarca pripustil možnosť zabezpečenia uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku vyplývajúceho zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy alebo iných príjmov ak je táto dohoda uzatvorená vo forme osobitnej listiny. Súčasne tvrdil, že navrhovateľ na určení neplatnosti zmluvy nemá naliehavý právny záujem v zmysle § 80 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku a naliehavosť právneho záujmu nepreukázal. V závere uviedol, že nerealizovaním zrážok zo mzdy by bol záväzok navrhovateľa voči odporcovi v porovnaní so situáciou, kedy by boli realizované zrážky zo mzdy stále vyšší, stále by narastal a navrhovateľ by sa dostal do horšej situácie, keďže navrhovateľ podpísal aj zmenku na zabezpečenie vymožitelnosti peňažného plnenia odporcu.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 21.09.2012, s dohodou o zrážkach zo mzdy z toho istého dňa, žiadosťou odporcu o vykonávanie zrážok zo mzdy adresovanou zamestnávateľovi navrhovateľa a zistil tento skutkový stav:

Účastníci konania uzavreli úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXX dňa 21.09.2012. Na základe zmluvy bol navrhovateľovi poskytnutý úver vo výške 600,-- eur. Odplata za úver bola dohodnutá na 528,-- eur a teda celkovo mal navrhovateľ odporcovi zaplatiť 1 128,-- eur v 12 mesačných splátkach po 94,-- eur, s prvou splátkou dňa 15.10.2012. Konečná splatnosť úveru nebola dohodnutá, zmluva neobsahuje údaj o priemernej miere nákladov, pričom podľa obsahu zmluvy RPMN predstavuje 263,84 %. Spolu s úverovou zmluvou uzavretou účastníkmi konania dňa 21.09.2012, bola účastníkmi konania uzavretá aj dohoda o zrážkach zo mzdy. Táto dohoda nie je súčasťou úverovej zmluvy a nenachádza sa na tej istej listine. Úverová zmluva aj dohoda o zrážkach zo mzdy sú typickými formulárovými zmluvami písanými malými písmenami s množstvom nečitateľného textu. Na základe uzavretej dohody o zrážkach zo mzdy a uzavretej zmluvy č. XXXXXXXXXX podaním zo dňa 11.11.2012 odporca požiadal zamestnávateľa navrhovateľa L. Š. K., W. Š. V. X, N.Č. o vykonávanie zrážok zo mzdy s tým, že vykonávané zrážky budú zasielané na účet odporcu do úplného uhradenia dlhu t.j. do výšky 1 931,38 eur.

Navrhovateľ bol vypočutý ako účastník konania v zmysle § 131 Občianskeho súdneho poriadku. Uviedol, že je dlžníkom viacerých peňažných ústavov a nebankových subjektov z dôvodu, že nebol schopný pokryť životné náklady z príjmu. Zmluvu dňa 21.09.2012 s odporcom uzatvoril z dôvodu, že potreboval uhradiť nedoplatok na nájomnom v nájomnom byte a bál sa, že o tento byt príde. Keďže má viacero úverov, nebol schopný pravidelne realizovať splátky, hoci predchádzajúce úvery vždy poctivo splácal. Potom, čo prestal realizovať splátky kvôli insolventnosti sa dozvedel, že zamestnávateľovi bola doručená žiadosť o vykonávanie zrážok zo mzdy. Preto oslovil Komisiu pre ochranu spotrebiteľa na Ministerstve spravodlivosti SR a bolo mu v tomto konkrétnom prípade doporučené, aby podal návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým by súd zakázal odporcovi zrážky zo mzdy realizovať. Tak sa aj stalo a predbežné opatrenie bolo nariadené v konaní sp.zn. 8C/316/2014. K vydaniu a doručeniu uznesenia o nariadení predbežného opatrenia zamestnávateľovi došlo ešte pred samotnou realizáciou zrážok zo mzdy, takže zamestnávateľ v dôsledku vykonateľnosti predbežného opatrenia žiadne zrážky doposiaľ nerealizoval. Tvrdil, že má naliehavý právny záujem na takejto žalobe z dôvodu, že zmluva o úvere obsahuje viacero neprijateľných zmluvných podmienok a keď túto zmluvu uzatváral ako spotrebiteľ, nemal vedomosť o tom, čo presne podľa zákona táto zmluva musí obsahovať. Tiež uviedol, že odporca sa domáha svojich práv prostredníctvom zmenky a aj v rozhodcovskom konaní, pričom zrušenia rozhodcovského rozsudku sa navrhovateľ domáha v inom konaní.

Na návrh navrhovateľa súd nariadil uznesením sp.zn. 8C/316/2014-21 zo dňa 28.11.2014 predbežné opatrenie, ktorým uložil odporcovi zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy na základe zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 21.09.2012 a súčasne uložil zamestnávateľovi navrhovateľa L. Š. K. U. N. zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy navrhovateľa podľa dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 21.09.2012 do

právoplatného skončenia vo veci samej a súčasne uložil navrhovateľovi, aby do 60 dní od právoplatnosti uznesenia podal návrh o určenie neplatnosti zmluvy o úvere zo dňa 21.09.2012. Navrhovateľ však podal návrh na určenie neplatnosti zrážok zo mzdy a podmienky uzavretej zmluvy budú skúmané v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku.

Podľa § 551 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v znení neskorších právnych predpisov, uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať toto ustanovenie, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväziť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky obstoja ako celok (čl. 6). Cieľ je garantovať vyššiu kvalitu života bežných ľudí. (pozri napr. rozsudok Mostaza Claro bod 37 Asturcom bod 51).

Zákon č. 150/2004 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov, zakotvil s účinnosťou od 1. 4. 2004, t. j. pred uzatvorením spornej zmluvy do nášho právneho poriadku inštitút spotrebiteľských zmlúv. Zmyslom ochrany spotrebiteľa je ochrana osôb, ktoré sa zúčastňujú na právnych vzťahoch trhového hospodárstva, avšak nie kvôli dosiahnutiu zisku. Charakteristickou črtou európskeho spotrebiteľského práva je ochrana slabšej zmluvnej strany a stieranie hranice medzi právom súkromným a verejným. Návrh zmluvy býva často pripravený na predtlačných tlačivách a spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom zmeniť ich obsah, nemôže vyjednávať a jedinou jeho alternatívou je prijatie, resp. odmietnutie návrhu. Význam spotrebiteľských zmlúv možno vidieť v rovine zvýšenej ochrany slabšieho prvku záväzkového vzťahu - spotrebiteľa a jeho práva.

Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednania pripravený, pri kontraktácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosti spotrebiteľa. Spoločným znakom tejto novej kogentnej právnej úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje

uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Podľa ustanovení čl. 3 ods. 3 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

Podľa ustanovení čl. 5 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, v prípade zmlúv, kde sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované v jednoduchom zrozumiteľnom jazyku. Kde existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má interpretácia priaznivejšia pre spotrebiteľa. Toto pravidlo interpretácie neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7.

Podľa ustanovení čl. 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Zmluva o úvere aj dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzatvorená dňa 21.09.2012, teda v čase účinnosti zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

Podľa § 9 zákona č. 129/2010 Z.z.,

(1) Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

(2) Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

Podľa § 80 Občianskeho súdneho poriadku, návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Ako už bolo vyššie uvedené odporca namietal naliehavosť právneho záujmu navrhovateľa s tvrdením, že navrhovateľ nemá naliehavý právny záujem na podanej žalobe. Súd má zato, že v danom prípade naliehavý právny záujem navrhovateľa je preukázaný tým, že žalovaný účastník reálne plnil realizáciu zabezpečovacieho prostriedku, čím dochádza a môže aj v budúcnosti dochádzať bez právneho dôvodu (akéhokoľvek rozhodnutia súdu, alebo inej inštitúcie) k zásahu do majetkovej sféry navrhovateľa, pričom zamestnávateľ navrhovateľa bude musieť rešpektovať uzatvorenú dohodu a vykonávať zrážky zo mzdy navrhovateľa a žalovaný účastník sa môže na úkor navrhovateľa takto bezdôvodne obohacovať. Navrhovateľ iným spôsobom ako žalobou na súde sa zmeny tohto stavu nemôže domôcť. Vychádzajúc z ustanovenia § 80 Občianskeho súdneho poriadku teda súd zhodnotil, že navrhovateľ preukázal naliehavosť právneho záujmu na určovacej žalobe, ktorou má súd určiť, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je.

Ako už bolo uvádzané, v deň podpisu zmluvy o úvere navrhovateľ podpísal na zvláštnej listine aj dohodu o zrážkach zo mzdy uzatvorenú v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka, podľa ktorej

navrhovateľ súhlasil, aby mu boli vykonané zrážky zo mzdy, a to minimálne vo výške mesačnej splátky uvedenej v zmluve o úvere. Predmetnou dohodou navrhovateľ súhlasil, že veriteľ je oprávnený túto dohodu predložiť zamestnávateľovi kedykoľvek v priebehu platnosti zmluvy o úvere. Z dokazovania mal súd preukázané, že zmluva o úvere je tzv. štandardná, alebo formulárová zmluva a ide o zmluvu spotrebiteľskú v zmysle ustanovení § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka a súčasne zmluvu uzavretú podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pričom z obsahu tejto zmluvy bol preukázaný nesprávny údaj o RPMN, zmluva neobsahuje priemernú RPMN podľa § 9 ods. 2 písm. y), v zmluve nie je uvedená úroková sadzba spotrebiteľského úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. i) a tiež neobsahuje jasnú a určitú špecifikáciu, aká suma z výšky splátok pripadá na istinu, úroky a iné poplatky v zmysle § 9 ods. 2 písm. k). Z vyššie uvedeného vyplýva, že podľa § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z.z. sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Takýto úver bol zabezpečený dohodou o zrážkach zo mzdy. Uzatvorením dohody o zrážkach zo mzdy je spotrebiteľ nútený kedykoľvek v platnosti zmluvy strpieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu pohľadávky veriteľa vyčíslenej zamestnávateľovi bez súdnej kontroly uplatnenej veriteľom na základe neprijateľných klauzúl, resp. bez možnosti spotrebiteľa zamedziť ich vykonávanie v rozsahu uplatnenom z neprijateľných zmluvných podmienok. Podľa ustálenej judikatúry systém ochrany spotrebiteľov zavedený Smernicou Rady 93/13 EHS o nekalých zmluvných podmienkach vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom, alebo dodávateľom, nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávajúcu silu, ako aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k prístúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah.

Je potrebné zdôrazniť, že súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl, rozhodujúce teda je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa. Súd v danom prípade poukazuje na závery Komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich pri Ministerstve spravodlivosti SR zo dňa 21. 1. 2011 pod č. 8636/2010-110.98,113,179 ktorým v bode 9 Komisia dospela k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená podľa § 551 Občianskeho zákonníka je zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a je v rozpore s ustanovením § 53 Občianskeho zákonníka, keďže spotrebiteľ je už v čase vzniku nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy.

Výkon zrážok zo mzdy je pritom súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprijateľnému konaniu zo strany dodávateľa. Z uvedeného dôvodu ide preto o neprijateľnú zmluvnú podmienku.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená medzi navrhovateľom a odporcom, ktorá zabezpečovala peňažné plnenie zo zmluvy o úvere, obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle ustanovení § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že navrhovateľ ako spotrebiteľ bol nútený dohodu vo vzťahu k odporcovi ako veriteľovi podpísať napriek tomu, že dohoda o zrážkach zo mzdy a zmluva o úvere sa nenachádzajú na jednej listine a neobsahujú iba jeden podpis navrhovateľa. Podpisom zmluvy sa navrhovateľ dobrovoľne podrobil vykonávaným zrážkam bez možnosti zabránenia ich vykonávania za predpokladu, že tieto sú uplatňované veriteľom z neprijateľných zmluvných klauzúl, resp. z neplatnej časti právneho úkonu pre rozpor so zákonom alebo dobrými mravmi.

Nakoľko uvedený zabezpečovací inštitút umožňuje dodávateľovi siahnuť na majetkové práva spotrebiteľa aj za predpokladu, že si uvedené nároky uplatňuje z neprijateľných klauzúl, resp. neplatných právnych úkonov, súd je toho názoru, že spôsobuje hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, ktorý je povinný sa takémuto konaniu dodávateľa podriadiť bez predchádzajúcej súdnej kontroly, prípadných neprijateľných klauzúl uplatneného nároku dodávateľa a z uvedeného dôvodu súd dohodu o zrážkach zo mzdy vyhodnotil za neprijateľnú a tým aj neplatnú zmluvnú podmienku v zmysle ustanovení § 53 ods. 1 až 6 Občianskeho zákonníka a žalobe v plnom rozsahu vyhovel. Z vyššie uvedeného vyplýva, že inštitút zrážkach zo mzdy dovoľuje obísť dôležitý prvok unijného práva a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach spotrebiteľa. Teda spotrebiteľovi je potrebné poskytnúť ochranu najmä ak existuje nebezpečenstvo, že v procese zrážok zo mzdy bude zabezpečené a umožnené uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly.

O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovení § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v nadväznosti na ustanovenie § 149 Občianskeho súdneho poriadku a ich náhradu priznal navrhovateľovi, ktorá mal v konaní plný úspech. Trovy konania pozostávajú z trov právneho zastúpenia navrhovateľa, pričom navrhovateľovi na účet jeho právnej zástupkyne v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v platom znení priznal náhradu trov právneho zastúpenia za tri úkony a to príprava a prevzatie zastúpenia, písomné podanie na súd 23.01.2015, účasť na pojednávaní dňa 16.03.2015 podľa § 13 ods. 1 písm. a) a d) vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. ako 1/3 výpočtového základu (§ 11 ods. 1) po 64,53 eur, k čomu treba pripočítať režijný paušál v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky 3 x 8,39 eur t.j. 25,17 eur. Celková odmena úkonov právnej pomoci v konaní 4C/32/2015 je vyčíslená na 218,76 eur.

K týmto trovám konania je potrebné priznať aj trovy konania sp.zn. 8C/316/2014, v ktorom bolo nariadené predbežné opatrenie a to za dva úkony v zmysle § 13a ods. 1 písm. a) - príprava a prevzatie, vyjadrenie k odvolaniu po 61,87 eur t.j. 123,74 eur + režijný paušál podľa § 16 ods. 3 citovanej vyhlášky 2 x 8,04 eur = 16,08 eur t.j. spolu 139,82 eur.

Súd priznal navrhovateľovi na účet právnej zástupkyne navrhovateľky aj náhradu cestovných výdavkov podľa zákona č. 283/2002 Z.z. na pojednávaní dňa 16.03.2015 na ceste Košice - Spišská Nová Ves a späť 2 x 97 km t.j. 194 km. Cesta bola realizovaná osobným motorovým vozidlom zn. Mercedes Benz pri kombinovanej spotrebe 6,8 litrov/100 km pri cene pohonných látok 1,08 eur a základnej náhrade 0,135. Spotreba PHM: 194 km/100 x 6,8 x 1,08 eur/liter = 14,24 eur, amortizácia 194 x 0,135 = 26,19 eur, spolu 40,43 eur.

Právnej zástupkyňi navrhovateľa bola tiež priznaná náhrada za stratu času podľa § 17 ods. 1 vyhlášky MS SR za každú aj začatú polhodinu 1/60 výpočtového základu t.j. 13,98 eur. Za 6 polhodín náhrada za stratu času predstavuje 83,88 eur.

Súd vyčísľuje celkovú náhradu trov právneho zastúpenia, ktorá bola priznaná v zmysle § 149 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku na účet právnej zástupkyne navrhovateľa, na sumu 482,89 eur.

Pre rozhodnutie o výške nákladov cestovného mal súd k dispozícii všetky listiny, ktorými právna zástupkyňa navrhovateľa preukazovala oprávnenosť nároku na náhradu týchto trov. Predložila technický preukaz motorového vozidla resp. osvedčenie o technickej spôsobilosti motorového vozidla a pokladničný blok od nákupu pohonných hmôt datovaný 16.02.2015.

Navrhovateľ je v zmysle § 4 ods. 2 písm. za/ zákona č. 71/1992 Zb. v platnom znení oslobodený od platenia súdnych poplatkov, preto odporca je povinný zaplatiť štátu na účet tunajšieho súdu z titulu súdneho poplatku 99,50 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/95 Zb., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci.